

Dz. U. 2025 poz. 1611**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2025 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o obywatelstwie polskim

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2023 r. poz. 1989), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622),
- 2) ustawą z dnia 25 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 921)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 21 października 2025 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 15 i art. 39 ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622), które stanowią:

„Art. 15. 1. Do postępowania w sprawie uznania cudzoziemca za obywatela polskiego, wszczętego i niezakończzonego decyzją ostateczną do dnia 30 czerwca 2025 r., stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Świadcstwo ukończenia do dnia 30 czerwca 2025 r. szkoły policealnej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy zmienianej w art. 7, stanowi dokument potwierdzający znajomość języka polskiego na potrzeby postępowania w sprawie uznania cudzoziemca za obywatela polskiego, wszczętego w okresie od dnia 1 lipca 2025 r. do dnia 30 czerwca 2026 r.”

„Art. 39. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 33 oraz art. 35–38, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
 - 2) art. 1, art. 4, art. 5, art. 6 pkt 2, 3, pkt 4 lit. b, pkt 6 i 8–16, art. 8, art. 10–19, art. 21, art. 23–30 oraz art. 34, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;
 - 3) art. 7 oraz art. 31, które wchodzi w życie z dniem 1 września 2025 r.”;
- 2) art. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 921), który stanowi:

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 2025 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 13 lit. a i b, pkt 15 i 19, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.”.

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 7 listopada 2025 r. (Dz. U. poz. 1611)

USTAWA

z dnia 2 kwietnia 2009 r.

o obywatelstwie polskim

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady, warunki oraz tryb nabywania i utraty obywatelstwa polskiego, potwierdzania jego posiadania lub utraty, a także właściwość organów w tych sprawach.

Art. 2. W dniu wejścia w życie ustawy obywatelami polskimi są osoby, które posiadają obywatelstwo polskie na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 3. 1. Obywatel polski posiadający równocześnie obywatelstwo innego państwa ma wobec Rzeczypospolitej Polskiej takie same prawa i obowiązki jak osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie.

2. Obywatel polski nie może wobec władz Rzeczypospolitej Polskiej powoływać się ze skutkiem prawnym na posiadane równocześnie obywatelstwo innego państwa i na wynikające z niego prawa i obowiązki.

Art. 4. Obywatelstwo polskie nabywa się:

- 1) z mocy prawa;
- 2) przez nadanie obywatelstwa polskiego;
- 3) przez uznanie za obywatela polskiego;
- 4) przez przywrócenie obywatelstwa polskiego.

Art. 5. Zawarcie związku małżeńskiego przez obywatela polskiego z osobą niebędącą obywatelem polskim nie powoduje zmian w obywatelstwie małżonków.

Art. 6. 1. Zmiany w ustaleniu osoby albo obywatelstwa jednego lub obojga rodziców podlegają uwzględnieniu przy określeniu obywatelstwa małoletniego, jeżeli nastąpiły przed upływem roku od dnia urodzenia się małoletniego.

2. Zmiany w ustaleniu osoby ojca, wynikające z orzeczenia sądu wydanego na skutek powództwa o zaprzeczenie ojcostwa albo o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa, podlegają uwzględnieniu przy określeniu obywatelstwa małoletniego, chyba że małoletni osiągnął już pełnoletność lub za jego zgodą, jeżeli ukończył 16 lat.

Art. 7. 1. Nadanie obywatelstwa polskiego rodzicom, uznanie ich za obywateli polskich oraz wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego obejmuje małoletniego pozostającego pod ich władzą rodzicielską.

2. Nadanie obywatelstwa polskiego jednemu z rodziców, uznanie go za obywatela polskiego oraz wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego obejmuje małoletniego pozostającego pod jego władzą rodzicielską, w przypadku gdy:

- 1) drugiemu z rodziców nie przysługuje władza rodzicielska;
- 2) drugie z rodziców złożyło oświadczenie o wyrażeniu zgody na nabycie lub utratę przez małoletniego obywatelstwa polskiego.

Art. 8. Do nadania obywatelstwa polskiego małoletniemu, który ukończył 16 lat, uznania go za obywatela polskiego oraz utraty przez niego obywatelstwa polskiego wskutek wyrażenia zgody na zrzeczenie się obywatelstwa przez jego rodziców jest wymagane oświadczenie o wyrażeniu zgody złożone przez małoletniego.

Art. 9. Oświadczenia, o których mowa w ustawie, w sprawach związanych z nabyciem lub utratą obywatelstwa polskiego, składa się:

- 1) osobiście do protokołu przed:
 - a) wojewodą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania – od obywatela polskiego zamieszkałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz od cudzoziemca przebywającego legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyłączeniem pobytu na podstawie wizy lub w ruchu bezwizowym,
 - b) konsulem – od osoby zamieszkałej za granicą;
- 2) korespondencyjnie z podpisem urzędowo poświadczonym.

Art. 10. 1. W sprawach o nadanie obywatelstwa polskiego i wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego nie stosuje się, z zastrzeżeniem art. 28 ust. 5 i art. 53, przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 935 i 1685 oraz z 2025 r. poz. 769).

2. W sprawach uregulowanych w ustawie należących do właściwości konsułów stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1329 oraz z 2025 r. poz. 1006 i 1171), o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

3. W sprawach innych niż wymienione w ust. 1 i 2 stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

3a.¹⁾ Załatwienie spraw innych niż wymienione w ust. 1 i 2 następuje w terminie 6 miesięcy od dnia wpływu wniosku do organu właściwego do wydania decyzji.

4. W sprawach należących do właściwości wojewody organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 11. Wojewoda i minister właściwy do spraw wewnętrznych mogą odstąpić w części od uzasadnienia decyzji wydanych na podstawie ustawy, jeżeli wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 12. Wnioski, oświadczenia i dokumenty wymagane w sprawach uregulowanych w ustawie, sporządzone w języku obcym, składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski sporządzonym lub poświadczonym przez tłumacza przysięgłego lub przez konsula, chyba że umowa międzynarodowa, którą Rzeczpospolita Polska jest związana, stanowi inaczej.

Art. 13. 1. Dane cudzoziemca, małoletniego, wnioskodawcy, osoby lub wstępnych wymagane na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 1, art. 33 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 1, art. 40 ust. 1 pkt 1, art. 48 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 56 ust. 1 obejmują:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) datę i miejsce urodzenia;
- 4) imię i nazwisko ojca;
- 5) imię i nazwisko rodowe matki;
- 6) płeć;
- 7) obywatelstwo;
- 8) stan cywilny;
- 9) numer PESEL, jeżeli został nadany.

2. Dane małżonka cudzoziemca lub małżonka wnioskodawcy wymagane na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 7, art. 33 ust. 1 pkt 4 oraz art. 48 ust. 1 pkt 4 obejmują:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) obywatelstwo.

Rozdział 2

Nabycie obywatelstwa polskiego z mocy prawa

Art. 14. Małoletni nabywa obywatelstwo polskie przez urodzenie, w przypadku gdy:

- 1) co najmniej jedno z rodziców jest obywatelem polskim;
- 2) urodził się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jego rodzice są nieznani, nie posiadają żadnego obywatelstwa lub ich obywatelstwo jest nieokreślone.

Art. 15. Małoletni nabywa obywatelstwo polskie, gdy został znaleziony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a jego rodzice są nieznani.

¹⁾ Dodany przez art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2025 r. o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 921), która weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2025 r.

Art. 16. Małoletni cudzoziemiec, przysposobiony przez osobę lub osoby posiadające obywatelstwo polskie, nabywa obywatelstwo polskie, jeżeli przysposobienie pełne nastąpiło przed ukończeniem przez niego 16 lat. W tym przypadku przyjmuje się, że małoletni cudzoziemiec nabył obywatelstwo polskie z dniem urodzenia.

Art. 17. Do nabycia obywatelstwa polskiego przez repatriację stosuje się przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1105 oraz z 2025 r. poz. 620 i 921).

Rozdział 3

Nadanie obywatelstwa polskiego

Art. 18. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może nadać cudzoziemcowi obywatelstwo polskie.

Art. 19. 1. Nadanie obywatelstwa polskiego następuje na wniosek cudzoziemca.

2. Nadanie obywatelstwa polskiego małoletniemu cudzoziemcowi następuje na wniosek jego przedstawicieli ustawowych.

3. W przypadku braku porozumienia między przedstawicielami ustawowymi każdy z nich może zwrócić się o rozstrzygnięcie do sądu.

Art. 20. 1. Wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego zawiera:

- 1) dane cudzoziemca;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) informacje o rodzicach cudzoziemca i dalszych wstępnych, jeżeli posiadali obywatelstwo polskie;
- 4) informacje o posiadaniu obywatelstwa polskiego w przeszłości, jego utracie oraz dacie nabycia obywatelstwa innego państwa;
- 5) informacje o źródłach utrzymania cudzoziemca, jego osiągnięciach zawodowych, działalności politycznej i społecznej;
- 6) informację o znajomości przez cudzoziemca języka polskiego;
- 7) dane małżonka cudzoziemca;
- 8) informację, czy cudzoziemiec ubiegał się o nabycie obywatelstwa polskiego w przeszłości;
- 9) uzasadnienie.

2. Cudzoziemiec sprawujący władzę rodzicielską nad małoletnim cudzoziemcem umieszcza dodatkowo we wniosku:

- 1) dane małoletniego;
- 2) informację, czy i przed jakim organem zostały złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na nabycie obywatelstwa, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i art. 8.

3. Wniosek przedstawiciela ustawowego o nadanie obywatelstwa polskiego małoletniemu cudzoziemcowi zawiera dane i informacje określone w ust. 1 pkt 1, 3–6, 8 i 9 oraz ust. 2 pkt 2. We wniosku umieszcza się również imię i nazwisko, adres zamieszkania przedstawiciela ustawowego.

4. Do wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 5, 7 lub ust. 2;
- 2) posiadane dokumenty potwierdzające informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4;
- 3) fotografie osób objętych wnioskiem.

5. Wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego składa się na formularzu, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie art. 29 ust. 1.

Art. 21. 1. Wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego składa się, za pośrednictwem wojewody lub konsula, osobiście lub korespondencyjnie z podpisem urzędowo poświadczonym. Przepis art. 9 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 20 ust. 1, 2 lub 3 lub nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w art. 20 ust. 4, organ przyjmujący wniosek wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

3. Wojewoda i konsul przekazują Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego wraz z dokumentami wymaganymi na podstawie art. 20 ust. 4 oraz własną opinią.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, przed przekazaniem wniosku Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, zwraca się do Komendanta Głównego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby do innych organów, o udzielenie informacji, które mogą mieć istotne znaczenie w sprawie o nadanie obywatelstwa polskiego, i sporządza opinię dotyczącą wniosku.

5. Organy, o których mowa w ust. 4, są obowiązane udzielić pisemnej informacji, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zapytania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ obowiązany do udzielenia informacji powiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej po otrzymaniu wniosku może zwrócić się do właściwych organów, organizacji lub instytucji o udzielenie informacji, które mogą mieć istotne znaczenie w sprawie o nadanie obywatelstwa polskiego.

7. Organy, organizacje lub instytucje, o których mowa w ust. 6, obowiązane są udzielić pisemnej informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania zapytania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ, organizacja lub instytucja obowiązana do udzielenia informacji powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 22. 1. W przypadku gdy na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego wojewoda poweźmie wątpliwość, czy cudzoziemiec nie posiada obywatelstwa polskiego, wszczyna z urzędu postępowanie w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego.

2. W przypadku gdy na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego konsul, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej poweźmie wątpliwość, czy cudzoziemiec nie posiada obywatelstwa polskiego, przekazuje wniosek do wojewody w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego.

3. W przypadku stwierdzenia w toku postępowania w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, że cudzoziemiec posiada obywatelstwo polskie, wojewoda wydaje decyzję o potwierdzeniu posiadania obywatelstwa polskiego, zaś wnioskowi o nadanie obywatelstwa polskiego nie nadaje się dalszego biegu.

Art. 23. W przypadku gdy wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego cudzoziemcowi został złożony w czasie, gdy wobec tego cudzoziemca jest prowadzone postępowanie o uznanie za obywatela polskiego albo postępowanie o przywrócenie obywatelstwa polskiego, postępowanie o uznanie za obywatela polskiego albo postępowanie o przywrócenie obywatelstwa polskiego umarza się.

Art. 24. 1. Wojewoda, konsul i minister właściwy do spraw wewnętrznych przekazują wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego bezpośrednio Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej w każdym przypadku, gdy Prezydent tak zadecyduje, bez względu na stadium postępowania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda i konsul informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazaniu wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 25. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadaje obywatelstwo polskie lub odmawia jego nadania w formie postanowienia.

2. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych kopię postanowienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 26. Cudzoziemiec nabywa obywatelstwo polskie w dniu wydania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej postanowienia o nadaniu obywatelstwa polskiego.

Art. 27. 1. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej sporządza akty nadania obywatelstwa polskiego i zawiadomienia o odmowie nadania obywatelstwa polskiego.

2. Akt nadania obywatelstwa polskiego i zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego, o których mowa w ust. 1, zawierają:

- 1) informację o treści postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, datę jego wydania i numer;
- 2) dane cudzoziemca, którego akt nadania obywatelstwa polskiego albo zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego dotyczy:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,

- b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) imię ojca i imię matki;
- 3) oznaczenie organu sporządzającego akt nadania obywatelstwa polskiego albo zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego oraz datę sporządzenia aktu albo zawiadomienia.

Art. 28. 1. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej przekazuje, w celu doręczenia wnioskodawcy, akty nadania obywatelstwa polskiego i zawiadomienia o odmowie nadania obywatelstwa polskiego:

- 1) ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – jeżeli akt nadania obywatelstwa polskiego albo zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego dotyczy cudzoziemca, którego wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego został złożony za pośrednictwem konsula;
- 2) wojewodzie, który przyjął wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego.

2. Minister właściwy do spraw zagranicznych, za pośrednictwem konsula, który przyjął wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego, informuje niezwłocznie wnioskodawcę o nadaniu obywatelstwa polskiego albo o odmowie nadania obywatelstwa polskiego. Informacja może być przekazana przy pomocy urządzeń umożliwiających odczyt i zapis znaków pisma na nośniku papierowym lub za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych.

3. Minister właściwy do spraw zagranicznych, za pośrednictwem konsula, który przyjął wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego, doręcza wnioskodawcy akt nadania obywatelstwa polskiego albo zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego.

4. Wojewoda, który przyjął wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego, doręcza wnioskodawcy akt nadania obywatelstwa polskiego albo zawiadomienie o odmowie nadania obywatelstwa polskiego.

5. Do doręczeń, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczące doręczeń.

Art. 29. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego, wymogi dotyczące fotografii dołączanej do wniosku oraz wzory aktu nadania obywatelstwa polskiego i zawiadomienia o odmowie nadania obywatelstwa polskiego.

2. Wzór formularza wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego uwzględnia dane i informacje, o których mowa w art. 20 ust. 1–3.

3. Wzór aktu nadania obywatelstwa polskiego i zawiadomienia o odmowie nadania obywatelstwa polskiego uwzględnia dane, o których mowa w art. 27 ust. 2.

Rozdział 4

Uznanie za obywatela polskiego

Art. 30. 1. Za obywatela polskiego uznaje się:

- 1) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 3 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, który posiada w Rzeczypospolitej Polskiej stabilne i regularne źródło dochodu oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego;
- 2) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, który:
 - a) pozostaje co najmniej od 3 lat w związku małżeńskim zawartym z obywatelem polskim lub
 - b) nie posiada żadnego obywatelstwa;
- 3) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które uzyskał w związku z posiadaniem statusu uchodźcy nadanego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, którego jedno z rodziców jest obywatelem polskim, a drugie z rodziców, nieposiadające obywatelstwa polskiego, wyraziło zgodę na to uznanie;

- 5) małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, którego co najmniej jednemu z rodziców zostało przywrócone obywatelstwo polskie, a drugie z rodziców, nieposiadające obywatelstwa polskiego, wyraziło zgodę na to uznanie;
- 6) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie i legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 10 lat, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) posiada zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawo stałego pobytu,
 - b) posiada w Rzeczypospolitej Polskiej stabilne i regularne źródło dochodu oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego;
- 7) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od roku na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które uzyskał w związku z polskim pochodzeniem lub posiadaną Kartą Polaka.

2. Cudzoziemiec ubiegający się o uznanie za obywatela polskiego, z wyłączeniem cudzoziemca, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, jest obowiązany posiadać znajomość języka polskiego potwierdzoną urzędowym poświadczeniem, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1556 oraz z 2025 r. poz. 622), na poziomie biegłości językowej co najmniej B1, świadectwem ukończenia szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej lub świadectwem ukończenia szkoły za granicą z wykładowym językiem polskim.

2a.²⁾ Znajomości języka polskiego, o której mowa w ust. 2, nie potwierdza świadectwo ukończenia szkoły policealnej, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043 i 1160).

3. Do ustalenia, czy cudzoziemiec przebywa nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, stosuje się przepis art. 195 ust. 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2025 r. poz. 1079).

Art. 31. Cudzoziemcowi odmawia się uznania za obywatela polskiego, w przypadku gdy:

- 1) nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 30;
- 2) nabycie przez niego obywatelstwa polskiego stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 32. 1. Uznanie cudzoziemca za obywatela polskiego następuje na jego wniosek, a w przypadku małoletniego cudzoziemca – na wniosek jego przedstawicieli ustawowych.

2. W przypadku braku porozumienia między przedstawicielami ustawowymi każdy z nich może zwrócić się o rozstrzygnięcie do sądu.

Art. 33. 1. Wniosek o uznanie za obywatela polskiego zawiera:

- 1) dane cudzoziemca;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) informacje o źródłach utrzymania cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej, zajmowanym przez niego lokalu, jego osiągnięciach zawodowych, działalności politycznej i społecznej;
- 4) dane małżonka cudzoziemca;
- 5) informację, czy cudzoziemiec ubiegał się o nabycie obywatelstwa polskiego w przeszłości oraz czy posiadał obywatelstwo polskie;
- 6) uzasadnienie.

2. Cudzoziemiec sprawujący władzę rodzicielską nad małoletnim cudzoziemcem umieszcza dodatkowo we wniosku:

- 1) dane małoletniego;
- 2) informację, czy i przed jakim organem zostały złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na nabycie obywatelstwa, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 lub art. 8.

²⁾ Dodany przez art. 5 ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622); wszedł w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

3. Wniosek przedstawiciela ustawowego o uznanie za obywatela polskiego małoletniego cudzoziemca zawiera dane i informacje określone w ust. 1 pkt 1, 3, 5 i 6 oraz ust. 2 pkt 2. We wniosku umieszcza się również imię i nazwisko, adres zamieszkania przedstawiciela ustawowego.

4. Do wniosku o uznanie za obywatela polskiego dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 4 lub ust. 2;
- 2) posiadane dokumenty potwierdzające informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 5;
- 3) urzędowe poświadczenie, o którym mowa w art. 11a ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim, świadectwo ukończenia szkoły w Rzeczypospolitej Polskiej lub świadectwo ukończenia szkoły za granicą z wykładowym językiem polskim, w przypadku gdy jest wymagane;
- 4) fotografie osób objętych wnioskiem.

5. Wniosek o uznanie za obywatela polskiego składa się na formularzu, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie art. 37 ust. 1.

Art. 34. Wniosek o uznanie za obywatela polskiego składa się do wojewody.

Art. 35. 1. W przypadku gdy wniosek o uznanie cudzoziemca za obywatela polskiego został złożony w czasie, gdy wobec tego cudzoziemca jest prowadzone postępowanie o nadanie obywatelstwa polskiego, postępowanie w sprawie o uznanie za obywatela polskiego umarza się.

2. W przypadku gdy wniosek o uznanie cudzoziemca za obywatela polskiego został złożony w czasie, gdy wobec tego cudzoziemca jest prowadzone postępowanie o przywrócenie obywatelstwa polskiego, postępowanie o uznanie za obywatela polskiego zawiesza się do czasu zakończenia postępowania o przywrócenie obywatelstwa polskiego.

Art. 36. 1. Decyzję w sprawie uznania cudzoziemca za obywatela polskiego wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której postępowanie dotyczy.

2. Wojewoda przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, zwraca się do komendanta wojewódzkiego Policji, dyrektora delegatury Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby do innych organów, o udzielenie informacji, czy nabycie przez cudzoziemca obywatelstwa polskiego nie stanowi zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. Do udzielania informacji, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepis art. 21 ust. 5, z tym że o przedłużeniu terminu organ obowiązany do udzielenia informacji powiadamia wojewodę.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o uznanie za obywatela polskiego oraz wymogi dotyczące fotografii dołączanej do wniosku.

2. Wzór formularza wniosku o uznanie za obywatela polskiego uwzględnia dane i informacje, o których mowa w art. 33 ust. 1–3.

Rozdział 5

Przywrócenie obywatelstwa polskiego

Art. 38. 1. Cudzoziemcowi, który utracił obywatelstwo polskie przed dniem 1 stycznia 1999 r. na podstawie:

- 1) art. 11 lub 13 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. poz. 44, z 1932 r. poz. 896, z 1934 r. poz. 976, z 1938 r. poz. 548 oraz z 1946 r. poz. 106),
 - 2) art. 11 lub 12 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. poz. 25),
 - 3) art. 13, 14 lub 15 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2000 r. poz. 353, z późn. zm.³⁾)
- przywraca się obywatelstwo polskie, na jego wniosek.

2. Nie przywraca się obywatelstwa polskiego cudzoziemcowi, który:

- 1) dobrowolnie wstąpił w okresie od 1 września 1939 r. do 8 maja 1945 r. do służby w wojskach Państw Osi lub ich sojuszników;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. poz. 475, z 2003 r. poz. 1175, z 2005 r. poz. 788, z 2006 r. poz. 708, 711 i 1043 oraz z 2007 r. poz. 818.

- 2) przyjął w okresie od 1 września 1939 r. do 8 maja 1945 r. urząd publiczny w służbie Państw Osi lub ich sojuszników;
- 3) działał na szkodę Polski, a zwłaszcza jej niepodległości i suwerenności, lub uczestniczył w łamaniu praw człowieka.

3. Nie przywraca się obywatelstwa polskiego cudzoziemcowi, jeżeli stanowi to zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 39. 1. Obywatelstwo polskie przywraca minister właściwy do spraw wewnętrznych w drodze decyzji.

2. Nabycie obywatelstwa polskiego następuje w dniu, w którym decyzja o przywróceniu obywatelstwa polskiego stała się ostateczna.

Art. 40. 1. Cudzoziemiec, o którym mowa w art. 38 ust. 1, składa wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego, który zawiera:

- 1) dane cudzoziemca;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) oświadczenie o posiadaniu w przeszłości obywatelstwa polskiego oraz informacje o okolicznościach jego utraty;
- 4) adres ostatniego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed utratą obywatelstwa polskiego;
- 5) życiorys.

2. Do wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające tożsamość i obywatelstwo;
- 2) dokumenty potwierdzające zmianę imienia i nazwiska, jeżeli takie nastąpiły;
- 3) posiadane dokumenty potwierdzające utratę obywatelstwa polskiego;
- 4) fotografię osoby objętej wnioskiem.

3. Wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego składa się na formularzu, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie art. 45 ust. 1.

Art. 41. 1. W przypadku gdy wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego został złożony w czasie, gdy wobec cudzoziemca objętego wnioskiem prowadzone jest postępowanie o nadanie obywatelstwa polskiego, postępowanie o przywrócenie obywatelstwa polskiego umarza się.

2. W przypadku gdy wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego został złożony w czasie, gdy wobec cudzoziemca objętego wnioskiem prowadzone jest postępowanie o uznanie za obywatela polskiego, postępowanie o uznanie za obywatela polskiego zawiesza się do czasu zakończenia postępowania o przywrócenie obywatelstwa polskiego.

Art. 42. 1. Wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego składa się do ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Cudzoziemiec zamieszkujący poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego za pośrednictwem konsula właściwego ze względu na jego miejsce zamieszkania.

2. Konsul przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych wnioski o przywrócenie obywatelstwa polskiego wraz z dokumentami wymaganymi na podstawie art. 40 ust. 2 oraz posiadane informacje i dokumenty istotne w sprawie.

Art. 43. 1. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych zwraca się do Komendanta Głównego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby do innych organów, o udzielenie informacji, czy przywrócenie obywatelstwa polskiego nie stanowi zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz czy cudzoziemiec, który złożył wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego, nie działał na szkodę Polski, a zwłaszcza jej niepodległości i suwerenności, lub uczestniczył w łamaniu praw człowieka.

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 1, minister właściwy do spraw wewnętrznych może zwrócić się do Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o przekazanie informacji o treści posiadanych dokumentów dotyczących osoby ubiegającej się o przywrócenie obywatelstwa polskiego oraz o ich udostępnienie.

3. Organy, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane udzielić pisemnej informacji, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zapytania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ obowiązany do udzielenia informacji powiadamia ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 44. 1. W przypadku gdy na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego minister właściwy do spraw wewnętrznych lub konsul poweźmie wątpliwość, czy cudzoziemiec nie posiada obywatelstwa polskiego, przekazuje wniosek do wojewody w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego.

2. W przypadku stwierdzenia w toku postępowania w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego, że cudzoziemiec posiada obywatelstwo polskie, wojewoda wydaje decyzję o potwierdzeniu posiadania obywatelstwa polskiego, zaś wnioskowi o przywrócenie obywatelstwa polskiego nie nadaje się dalszego biegu.

Art. 45. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego oraz wymogi dotyczące fotografii dołączanej do wniosku.

2. Wzór formularza wniosku uwzględnia dane i informacje, o których mowa w art. 40 ust. 1.

Rozdział 6

Utrata obywatelstwa polskiego

Art. 46. Obywatel polski, który zrzeka się obywatelstwa polskiego, traci obywatelstwo polskie po uzyskaniu zgody Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

Art. 47. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może wyrazić obywatelowi polskiemu, na jego wniosek, zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

2. Wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego przez małoletniego pozostającego pod wyłączną władzą rodzicielską osoby lub osób nieposiadających obywatelstwa polskiego następuje na wniosek jego przedstawicieli ustawowych.

3. W przypadku braku porozumienia między przedstawicielami ustawowymi każdy z nich może zwrócić się o rozstrzygnięcie do sądu.

Art. 48. 1. Wniosek o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego zawiera:

- 1) oświadczenie wnioskodawcy o zrzeczeniu się obywatelstwa polskiego;
- 2) dane wnioskodawcy;
- 3) adres zamieszkania;
- 4) dane małżonka wnioskodawcy;
- 5) informację o ostatnim miejscu zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli wnioskodawca zamieszkuje poza tym terytorium.

2. Obywatel polski sprawujący władzę rodzicielską nad małoletnim umieszcza dodatkowo we wniosku:

- 1) dane małoletniego;
- 2) informację, czy i przed jakim organem zostały złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na utratę obywatelstwa polskiego, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 lub art. 8.

3. Wniosek przedstawiciela ustawowego o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego przez małoletniego zawiera dane i informacje określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 5 oraz ust. 2 pkt 2. We wniosku umieszcza się również imię i nazwisko, adres zamieszkania przedstawiciela ustawowego.

4. Do wniosku dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4 lub ust. 2;
- 2) posiadane dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca jest obywatelem polskim;
- 3) dokument potwierdzający posiadanie obywatelstwa innego państwa lub przyrzeczenie jego nadania;
- 4) fotografie osób objętych wnioskiem.

5. Wniosek o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego składa się na formularzu, którego wzór określają przepisy wydane na podstawie art. 54 ust. 1.

Art. 49. 1. Wniosek o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego składa się osobiście lub korespondencyjnie z podpisem urzędowo poświadczonym, za pośrednictwem wojewody lub konsula. Przepis art. 9 pkt 1 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia wymagań określonych w art. 48 ust. 1, 2 lub 3 lub nie dołączono do niego dokumentów, o których mowa w art. 48 ust. 4, organ przyjmujący wniosek wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

3. Wojewoda i konsul przekazują niezwłocznie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wniosek o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego wraz z dokumentami wymaganymi na podstawie art. 48 ust. 4.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, przed przekazaniem wniosku Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, zwraca się do Komendanta Głównego Policji, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a w razie potrzeby do innych organów, o udzielenie informacji, które mogą mieć istotne znaczenie w sprawie o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego, i sporządza opinię dotyczącą wniosku.

5. Do udzielania informacji, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepis art. 21 ust. 5.

6. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej po otrzymaniu wniosku może zwrócić się do właściwych organów, organizacji lub instytucji o udzielenie informacji, które mogą mieć istotne znaczenie w sprawie o zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

7. Organy, organizacje lub instytucje, o których mowa w ust. 6, obowiązane są udzielić pisemnej informacji w terminie 30 dni od dnia otrzymania zapytania. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może być przedłużony do 3 miesięcy, o czym organ, organizacja lub instytucja obowiązana do udzielenia informacji powiadamia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 50. 1. Wojewoda, konsul i minister właściwy do spraw wewnętrznych przekazują wniosek o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego bezpośrednio Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej w każdym przypadku, gdy Prezydent tak zadecyduje, bez względu na stadium postępowania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda i konsul informują ministra właściwego do spraw wewnętrznych o przekazaniu wniosku o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 51. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wyraża zgodę na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego lub odmawia jej wyrażenia w formie postanowienia.

2. Utrata obywatelstwa polskiego następuje po upływie 30 dni od dnia wydania postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Utrata obywatelstwa polskiego może nastąpić w terminie krótszym niż określony w ust. 2, wskazanym w postanowieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych kopię postanowienia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 52. 1. Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej sporządza zawiadomienia o treści postanowień w sprawach o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) informację o treści postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, datę jego wydania i numer;
- 2) dane osoby, której zawiadomienie dotyczy:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) datę i miejsce urodzenia,
 - c) imię ojca i imię matki;
- 3) oznaczenie organu sporządzającego zawiadomienie oraz datę jego sporządzenia.

Art. 53. Do doręczenia zawiadomień o treści postanowień w sprawach o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego stosuje się przepisy art. 28.

Art. 54. 1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego, wymogi dotyczące fotografii dołączanej do wniosku oraz wzór zawiadomienia o treści postanowienia w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego.

2. Wzór formularza wniosku o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego uwzględnia dane i informacje, o których mowa w art. 48 ust. 1–3.

3. Wzór zawiadomienia o treści postanowienia w sprawie o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego uwzględnia dane i informacje, o których mowa w art. 52 ust. 2.

Rozdział 7

Potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego

Art. 55. 1. Decyzję w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego lub jego utraty wydaje na wniosek osoby, której postępowanie dotyczy, lub podmiotu, który wykaże interes prawny lub ciężący na nim obowiązek uzyskania decyzji, wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub ostatnie miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osoby, której postępowanie dotyczy, a w przypadku braku tej podstawy – wojewoda mazowiecki.

2. Postępowanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, może być wszczęte także z urzędu.

Art. 56. 1. Wniosek o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego zawiera dane osoby, której potwierdzenie dotyczy, i jej wstępnych do drugiego stopnia oraz informacje o istotnych okolicznościach niezbędnych do ustalenia stanu faktycznego i prawnego.

2. Osoba i podmiot występujący z wnioskiem o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego są obowiązani dołączyć dokumenty potwierdzające dane i informacje zawarte we wniosku, chyba że uzyskanie tych dokumentów napotyka trudne do przewyżnienia przeszkody.

Art. 57. 1. Wniosek o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego składa się do wojewody. Osoba zamieszkująca poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może złożyć wniosek o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego za pośrednictwem konsula właściwego ze względu na jej miejsce zamieszkania.

2. Konsul niezwłocznie przekazuje wojewodzie wniosek wraz z załączonymi dokumentami oraz posiadane dokumenty i informacje o osobie, której postępowanie dotyczy.

Art. 58. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza wniosku o potwierdzenie posiadania lub utraty obywatelstwa polskiego, uwzględniając dane osoby, której potwierdzenie dotyczy, i jej wstępnych do drugiego stopnia oraz informacje o istotnych okolicznościach niezbędnych do ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego i prawnego.

Rozdział 8

Rejestry

Art. 59. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych tworzy i prowadzi w systemie teleinformatycznym centralny rejestr danych o nabyciu i utracie obywatelstwa polskiego, zwany dalej „rejestrem centralnym”.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest administratorem danych przetwarzanych w rejestrze centralnym.

3. Rejestr centralny obejmuje dane z rejestrów prowadzonych w sprawach:

- 1) nadania obywatelstwa polskiego;
- 2) uznania za obywatela polskiego;
- 3) przywrócenia obywatelstwa polskiego;
- 4) wyrażenia zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego;
- 5) wyboru dla małoletniego obywatelstwa innego państwa.

4. Rejestr centralny obejmuje również dane zawarte w dokumentach, o których mowa w art. 25 ust. 2 i art. 51 ust. 4.

Art. 60. 1. Rejestry, o których mowa w art. 59 ust. 3 pkt 1 i 4, prowadzi minister właściwy do spraw wewnętrznych, wojewoda i konsul, każdy w zakresie swojej właściwości.

2. Rejestr, o którym mowa w art. 59 ust. 3 pkt 2, prowadzi minister właściwy do spraw wewnętrznych i wojewoda, każdy w zakresie swojej właściwości.

3. Rejestr, o którym mowa w art. 59 ust. 3 pkt 3, prowadzi minister właściwy do spraw wewnętrznych i konsul, każdy w zakresie swojej właściwości.

4. Rejestr, o którym mowa w art. 59 ust. 3 pkt 5, prowadzi wojewoda i konsul.

5. Wojewoda i konsul przekazują do rejestru centralnego dane zawarte w prowadzonych przez siebie rejestrach niezwłocznie po ich umieszczeniu we właściwym rejestrze.

Art. 61. W rejestrach, o których mowa w art. 59 ust. 3, gromadzi się i przechowuje:

- 1) informacje o wnioskach i wydanych rozstrzygnięciach w sprawach nadania obywatelstwa polskiego, uznania za obywatela polskiego, przywrócenia obywatelstwa polskiego i wyrażenia zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego oraz o złożonych oświadczeniach o wyborze dla małoletniego obywatelstwa innego państwa;
- 2) dane dotyczące osób, które nabyły lub utraciły obywatelstwo polskie, określające:
 - a) imię (imiona) i nazwisko,
 - b) nazwisko rodowe,
 - c) datę i miejsce urodzenia,
 - d) imię i nazwisko ojca,
 - e) imię i nazwisko rodowe matki,
 - f) płeć,
 - g) obywatelstwo,
 - h) datę nabycia lub utraty obywatelstwa polskiego,
 - i) numer PESEL, jeżeli został nadany.

Art. 62. 1. Dane lub informacje przechowywane w rejestrze centralnym i rejestrach, o których mowa w art. 59 ust. 3, podlegają ochronie na podstawie odrębnych przepisów, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

2. Dane lub informacje przechowywane w rejestrach udostępnia się:

- 1) organom administracji publicznej,
- 2) Policji,
- 3) Straży Granicznej,
- 4) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
- 5) Agencji Wywiadu,
- 6) sądom,
- 7) prokuraturze,
- 8) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. Dane lub informacje zawarte w rejestrze centralnym i rejestrach, o których mowa w art. 59 ust. 3, mogą być udostępniane organom lub instytucjom innych państw, gdy zezwala na to umowa międzynarodowa, którą Rzeczpospolita Polska jest związana.

6. Do sposobu i trybu udostępniania danych zawartych w centralnym rejestrze stosuje się odpowiednio przepisy art. 452–458 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy szczególne, przejściowe i końcowe

Art. 63. (pominięty)

Art. 64. (pominięty)

Art. 65. 1. Uznaje się za nieważne i tym samym niewywołujące skutków prawnych od chwili ich wydania:

- 1) uchwałę Rady Ministrów z dnia 26 września 1946 r. o pozbawieniu obywatelstwa polskiego generała Władysława Andersa;
- 2) uchwałę Rady Ministrów z dnia 26 września 1946 r. o pozbawieniu obywatelstwa polskiego generałów i oficerów wstępujących do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia;

- 3) uchwałę Rady Ministrów z dnia 21 listopada 1947 r. o pozbawieniu Stanisława Mikołajczyka obywatelstwa polskiego;
- 4) uchwałę Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie pozbawienia Stanisława Bańczyka, Tomasza Kołakowskiego i Stanisława Wójcika obywatelstwa polskiego.

2. W razie uzasadnionych wątpliwości co do posiadania obywatelstwa polskiego przez osobę, której dotyczyła uchwała, o której mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2, lub przez zstępnego takiej osoby organ uprawniony do wydania dowodu osobistego lub paszportu występuje do właściwego wojewody w celu przeprowadzenia postępowania w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego. Decyzję w sprawie potwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego wojewoda wydaje w terminie 30 dni.

Art. 66. Postępowania wszczęte na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 69, i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się według przepisów dotychczasowych.

Art. 67. Centralny rejestr danych o nabyciu i utracie obywatelstwa polskiego prowadzony na podstawie art. 18e ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 69, staje się centralnym rejestrem danych o nabyciu i utracie obywatelstwa polskiego prowadzonym na podstawie art. 59 ust. 1 niniejszej ustawy.

Art. 68. W razie złożenia wniosku o przywrócenie obywatelstwa polskiego przez osobę, wobec której jest prowadzone postępowanie o nadanie obywatelstwa polskiego lub postępowanie o uznanie za obywatela polskiego na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 69, postępowanie o przywrócenie obywatelstwa polskiego umarza się.

Art. 69. Traci moc ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2000 r. poz. 353, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 70. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia⁵⁾, z wyjątkiem rozdziału 5 i art. 65, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. poz. 475, z 2003 r. poz. 1175, z 2005 r. poz. 788, z 2006 r. poz. 708, 711 i 1043 oraz z 2007 r. poz. 818.

⁵⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 14 lutego 2012 r.